

Wij luisteren, én doen.

**Verkiezingsprogramma
GemeenteBelangen Doetinchem
2026-2030**

Editie: Makkelijke taal

Voorwoord & Inleiding

Beste inwoners,

Dit is het verkiezingsprogramma van GBD GemeenteBelangen Doetinchem voor de jaren 2026 tot en met 2030. Wij hebben dit programma gemaakt samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties. We hebben geluisterd naar wat mensen belangrijk vinden.

Wij zijn een lokale partij. Wij kijken niet naar landelijke politiek, maar naar wat hier nodig is. Wij vinden dat de gemeente moet luisteren naar inwoners, problemen moet oplossen en vertrouwen moet geven.

Wij willen dat straten goed worden onderhouden, fietspaden veilig zijn, de zorg goed is en woningen betaalbaar blijven. Dat moet gewoon goed geregeld zijn.

Wij werken aan een fijne gemeente voor iedereen. Voor jong en oud. Voor stad, dorp en buurtschap. Dus voor Doetinchem én voor Gaanderen, Wehl, Nieuw Wehl, Langerak en IJzevoorde.

De komende jaren staan we voor grote uitdagingen. Wij denken dat we samen veel kunnen bereiken. Door samen te werken, verantwoordelijkheid te nemen en naar elkaar om te kijken.

In dit programma lees je waar wij voor staan en welke keuzes wij maken. Wij hopen op uw steun. Samen kunnen we werken aan een gemeente waar iedereen mee kan doen en waar we trots op zijn.

Wij vinden kwaliteit belangrijker dan alleen groeien. Wij kiezen voor goede zorg, goed onderwijs, goede bereikbaarheid en naoberschap. Groeien mag, maar alleen als Doetinchem er echt beter van wordt.

Tot slot bedanken wij iedereen die heeft meegedacht en ideeën heeft gedeeld. Dankzij u ligt er een programma waar wij trots op zijn.

Met vriendelijke groet,

Ernst Kasteleijn
Fractievoorzitter en lijsttrekker

Mede namens de kandidaten van GBD:
Eva, Patrick, Mirle, Pieter Bart, Rosa, Lilian, Pascal, Ferdy, Rob, Fred, Peter en Hans

Inhoudsopgave

<i>Wij luisteren, én doen.</i>	0
Voorwoord & Inleiding	1
Inhoudsopgave	2
1) Openbare orde & Veiligheid	4
1.1 Aanpak van overlast en criminaliteit	4
1.2 Veiligheidsgevoel in de wijken	4
2) Wonen & Woonomgeving	5
2.1 De juiste mix aan woningen voor een groeiende gemeente	5
2.2 Eerst bouwen binnen het bestaande stedelijke gebied	5
2.3 Duidelijke participatie bij nieuwe initiatieven	5
2.4 Samen zorgen voor het groen in de buurt	6
2.5 Dorpen en buurtschappen behouden hun eigen karakter	6
2.6 Juiste aanbod voor jongeren en ouderen	6
2.7 Budget per wijk	6
3. Mobiliteit & Bereikbaarheid	7
3.1 Goede bereikbaarheid en toegankelijke wegen en paden	7
3.2 Veilige fietsroutes	7
3.3 Parkeren voor de juiste prijs	7
3.4 Meer parkeerplekken bij voorzieningen	7
3.5 Openbaar toilet in het centrum van Doetinchem	7
4. Economie & Werk	8
4.1 Samen werken aan een bloeiend Doetinchem ‘Voor iedereen, door iedereen’.	8
4.2 Ruimte voor ondernemerschap	8
4.3 Doetinchem als kenniscentrum van de Achterhoek	9
4.4 Een bloeiende en aantrekkelijke binnenstad	9
4.5 Van talent naar toekomst	9
4.6 Bedrijventerreinen als motor van de circulaire economie	10
5. Onderwijs & Jongeren	11
5.1 Maatschappelijke stage voor jongeren	11
5.2 Gebruik van verdovende middelen onder jongeren terugdringen	11
5.3 Meer inclusief onderwijs	12
5.4 Mentale gezondheid van jongeren versterken	12
5.5 Jongeren serieus nemen	13

6. Sociaal domein	14
6.1 Samenwerkende zorgorganisaties versterken elkaar	14
6.2 Meedoenarrangement: betekenisvol maken	14
6.3 Eenzaamheid onder ouderen aanpakken	15
6.4 Jeugdzorg: praten mét jongeren, niet alleen over hen	15
6.5 Voorlichting voor mantelzorgers	15
6.6 Naoberschap en vrijwilligerswerk	16
6.7 Maatschappelijke opvang: investeren in begeleiding	16
6.8 Innovatie in de zorg is een must	16
6.9. Wijkregisseurs en Dorpsverbinders	17
7. Asiel & Inburgering	18
7.1 Asielopvang: Doetinchem neemt zijn verantwoordelijkheid al	18
7.2 Inburgering: inzet van beide kanten	18
7.3 Arbeidsmigratie	19
8. Sport, toerisme en cultuur	20
8.1 Sport als fundament voor gezondheid, preventie en verbondenheid in Doetinchem	20
8.2 Culturaanbod op peil houden	20
8.3 Meer mogelijkheden voor speel, sport en bewegen in de wijken	21
8.4 Activiteiten op maat voor jongeren	21
8.5 Sporten voor mensen met een handicap	21
8.6 Stimuleren minimaal zwemdiploma A voor ieder kind	22
8.7 Voorbereiden op een nieuw zwembad	22
9. Duurzaamheid & Milieu	23
9.1 Afvalscheiding eenvoudiger maken	23
9.2 Energieopwekking op maat	23
9.3 Groen aanleggen samen met bewoners	24
10. Bestuur, Bedrijfsvoering & Financiën	25
10.1 Meer inzicht in effecten van raadsvoorstellen	25
10.2 Heldere en begrijpelijke communicatie	25
10.3 Geld van het Rijk: inzetten waarvoor het bedoeld is	25
10.4 Jongeren betrekken bij het beleid	26
10.5 Belastingen alleen verhogen met inflatiecorrectie	26
10.6 Inwoners participatie	26

1) Openbare orde & Veiligheid

Je wilt je veilig voelen. Thuis, op straat en in je buurt.

GBD vindt veiligheid een iets waar de gemeente voor moet zorgen.

Zonder veiligheid is het niet fijn wonen of winkelen.

Daarom kiezen wij voor een duidelijke en zichtbare aanpak.

1.1 Aanpak van overlast en criminaliteit

De samenleving verandert snel.

Dat vraagt om een gemeente die optreedt waar dat nodig is.

Wij kiezen voor:

- Goede samenwerking tussen politie, boa's, hulpverleners en sociale teams;
- Duidelijke communicatie tussen deze partijen;
- Snel ingrijpen bij overlast en criminaliteit.

Preventie is belangrijk, vooral bij jongeren.

Daarom zetten wij in op voorlichting over alcohol en drugs.

Dit doen we samen met scholen, sportverenigingen en jongerencentra.

Ook huiselijk geweld, femicide en kindermishandeling vragen extra aandacht.

Wij willen dat inwoners signalen leren herkennen.

En weten waar zij terecht kunnen voor hulp of een melding.

1.2 Veiligheidsgevoel in de wijken

Niet alle inwoners voelen zich veilig in hun eigen buurt.

Wij willen dat dit verbetert.

Daarom kiezen wij voor:

- Schone, nette en goed onderhouden wijken;
- Een vaste en zichtbare contactpersoon per wijk of dorp;
- Snelle opvolging van meldingen met duidelijke terugkoppeling;
- Betere verlichting op donkere en onoverzichtelijke plekken;
- Aandacht voor veilige schoolomgevingen;
- Goede digitale beveiliging van gemeentelijke systemen.

GBD kiest voor veiligheid dichtbij huis.

Zichtbaar, duidelijk en samen met inwoners.

2) Wonen & Woonomgeving

Wonen raakt iedereen. Je huis, je straat en je buurt bepalen hoe prettig je leeft.

GBD vindt dat iedereen goed moet kunnen wonen.

Betaalbaar, passend en in een fijne omgeving.

2.1 De juiste mix aan woningen voor een groeiende gemeente

Doetinchem groeit.

Dat vraagt om voldoende woningen die passen bij verschillende mensen.

Wij willen een goede mix van woningen:

Betaalbare huur- en koopwoningen

- **Betaalbare huur- en koopwoningen;**
- **Starterswoningen voor jongeren;**
- **Levensloopbestendige woningen voor ouderen;**
- **Wonen met zorg en kleine eenheden;**
- **Het makkelijker maken van mantelzorgwoningen.**

Ook bestaande gebouwen willen we beter benutten. Leegstand gebruiken we voor wonen.

2.2 Eerst bouwen binnen het bestaande stedelijke gebied

Wij bouwen eerst binnen bestaande wijken.

Bouwen in het buitengebied doen we alleen als het echt niet anders kan.

Dit is duurzamer en beschermt het landschap.

Samen met bewoners kijken we wat past bij de buurt.

2.3 Duidelijke participatie bij nieuwe initiatieven

Bij nieuwe plannen moeten inwoners op tijd betrokken worden.

Wij willen duidelijke spelregels voor participatie (meedoen).

Inwoners weten waar zij aan toe zijn.

Hun inbreng telt en wordt serieus genomen.

2.4 Samen zorgen voor het groen in de buurt

Groen maakt een wijk prettig. Maar onderhoud moet haalbaar blijven.

Wij kiezen voor samenwerking.

De gemeente ondersteunt.

Bewoners kunnen meedoen waar dat past.

2.5 Dorpen en buurtschappen behouden hun eigen karakter

De dorpen en buurtschappen maken Doetinchem uniek.

Nieuwe plannen moeten aansluiten bij de eigen identiteit.

Wij ondersteunen initiatieven die de gemeenschapszin versterken.

2.6 Juiste aanbod voor jongeren en ouderen

Jongeren en ouderen hebben verschillende woonwensen.

Daar moeten we rekening mee houden.

Wij willen betaalbare woningen voor jongeren.

En passende woningen voor ouderen, met zorg dichtbij.

2.7 Budget per wijk

Elke wijk is anders.

Bewoners weten vaak zelf wat nodig is.

Wij willen werken met een budget per wijk.

Zo kunnen inwoners samen keuzes maken.

3. Mobiliteit & Bereikbaarheid

Goed bereikbaar zijn is belangrijk. Voor werk, school, zorg en vrije tijd.

GBD vindt dat iedereen veilig en prettig onderweg moet kunnen zijn.

3.1 Goede bereikbaarheid en toegankelijke wegen en paden

Wegen en paden moeten veilig en goed onderhouden zijn, voor iedereen.

Wij vinden dat de straat en stoep netje moeten zijn, geen losse tegels

En hebben extra aandacht voor mensen met een beperking zoals bijvoorbeeld een rolstoel.

3.2 Veilige fietsroutes

Fietsen moet veilig en makkelijk zijn.

Wij kiezen voor:

- Aanpak van gevaarlijke kruispunten en rotondes;
- Bredere en veiligere fietspaden;
- Betere verlichting;
- Voorlichting en verkeerseducatie.

3.3 Parkeren voor de juiste prijs

Parkeren moet betaalbaar blijven.

Na 18.00 uur buiten de binnenstad moet weer gratis.

Zo blijft de stad bereikbaar en levendig.

3.4 Meer parkeerplekken bij voorzieningen

Bij zorg, winkels en voorzieningen moeten voldoende parkeerplekken zijn.

Dit is belangrijk voor ouderen en mensen met een beperking.

3.5 Openbaar toilet in het centrum van Doetinchem

Een openbaar toilet is essentieel.

Wij willen schone, veilige en toegankelijke toiletten in het centrum. Ook als de winkels dicht zijn. openingstijden.

GBD kiest voor mobiliteit met verstand. Veilig, toegankelijk en betaalbaar.

4. Economie & Werk

Een sterke economie is belangrijk voor banen, voor ondernemers en voor een levendige gemeente.

GBD kiest voor een economie waarin iedereen mee kan doen.

En waarin ondernemers de ruimte krijgen.

4.1 Samen werken aan een bloeiend Doetinchem ‘Voor iedereen, door iedereen’.

Werk is meer dan geld verdienen.

Werk geeft structuur, trots en contact met anderen.

Wij kiezen voor een Doetinchem waarin iedereen mee kan doen.

Ook als dat niet vanzelf gaat.

Daarom zetten wij in op samenwerking, tussen inwoners, ondernemers, scholen en de gemeente.

Samen maken we Doetinchem sterker.

4.2 Ruimte voor ondernemerschap

Ondernemers zijn belangrijk voor Doetinchem.

Zij zorgen voor banen, innovatie en levendigheid.

Wij kiezen voor een gemeente die ondernemers helpt.

Niet met extra regels, maar met duidelijke keuzes.

Wij willen:

- Snelle en duidelijke vergunningen;
- Minder gedoe en meer duidelijkheid;
- Eén goed bereikbaar ondernemersloket met persoonlijk contact;
- Ruimte voor tijdelijke bedrijfsruimte als dat nodig is.

De gemeente moet meedenken en oplossen.

Zo maken we ondernemen makkelijker.

4.3 Doetinchem als kenniscentrum van de Achterhoek

Doetinchem kan een plek zijn waar kennis en innovatie samenkomen.

Dat is goed voor werk, opleiding en de toekomst van onze regio.

Wij kiezen ervoor om te investeren in ontwikkeling die bij de Achterhoek past. Wij willen inzetten op:

- Waterstof en nieuwe toepassingen;
- Technologie in landbouw en veeteelt;
- Digitale veiligheid;
- Beurzen en evenementen om kennis naar Doetinchem te halen;
- Een online plek waar onderwijs, ondernemers en overheid samenwerken.

Dat maakt Doetinchem aantrekkelijk voor talent en bedrijven.

4.4 Een bloeiende en aantrekkelijke binnenstad

De binnenstad moet bruisen.

Een plek om te winkelen, te werken en elkaar te ontmoeten.

Wij kiezen voor een centrum met een goede mix van winkels, horeca, cultuur en groen.

Wij willen:

- Leegstand aanpakken;
- Lokale initiatieven ondersteunen;
- Evenementen die de binnenstad levendig maken;
- Samenwerking met ondernemers, vastgoedeigenaren en organisaties.

Zo blijft de binnenstad aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

4.5 Van talent naar toekomst

Iedereen verdient een kans op werk dat past.

Soms is daar extra hulp bij nodig.

Wij kiezen voor slimme oplossingen om meer mensen aan het werk te helpen.

Samen met werkgevers, scholen en organisaties.

Wij willen:

- Kansen voor mensen die nu moeilijk werk vinden;
- Nieuwe ideeën om arbeidstekorten aan te pakken;
- Ondersteuning die helpt, niet tegen werkt.

Zo maken we de stap van talent naar toekomst.

4.6 Bedrijventerreinen als motor van de circulaire economie

Onze bedrijventerreinen bieden grote kansen.

Voor duurzaamheid, innovatie en nieuwe banen.

Wij kiezen voor bedrijventerreinen die klaar zijn voor de toekomst.

Dat betekent: minder verspillen en meer hergebruiken.

Dit betekent:

- Reststromen en energie beter in beeld brengen (meten = weten);
- Bedrijven koppelen zodat ze materialen en energie kunnen delen;
- Zonnepanelen op daken stimuleren;
- Samenwerking met scholen en ondernemers;
- Waar nodig gemeentelijke steun of cofinanciering.

Zo versterken we de economie en zorgen we beter voor onze omgeving.

5. Onderwijs & Jongeren

Kinderen en jongeren zijn de toekomst van Doetinchem.

Zij verdienen kansen om te leren, te groeien en mee te doen.

GBD vindt goed onderwijs en goede ondersteuning voor jongeren heel belangrijk. Niet alleen op school, maar ook daarbuiten.

5.1 Maatschappelijke stage voor jongeren

Scholen zijn meer dan plekken om te leren.

Ze zijn ook belangrijk voor samenleven.

Wij kiezen voor:

- Maatschappelijke stages voor jongeren;
- Leren omgaan met verschillen;
- Aandacht voor respect, verantwoordelijkheid en burgerschap.

Zo groeien jongeren op tot betrokken inwoners.

5.2 Gebruik van verdovende middelen onder jongeren terugdringen

Opgroeien gaat niet altijd vanzelf. Sommige jongeren hebben extra steun nodig.

Wij willen:

- Voorkomen van alcohol- en drugsgebruik;
- Aandacht voor mentale gezondheid;
- Goede samenwerking tussen scholen, sportverenigingen en hulpverlening.

Hulp moet dichtbij zijn. En makkelijk te vinden.

5.3 Meer inclusief onderwijs

Goed onderwijs is de basis voor de toekomst.

Elk kind moet zich kunnen ontwikkelen.

Wij kiezen voor onderwijs dat:

- Veilig en vertrouwd is;
- Past bij het kind;
- Ruimte geeft aan talenten.

Scholen moeten zich kunnen richten op hun kerntaak: goed lesgeven.

De gemeente ondersteunt waar dat nodig is.

Niet elk kind start met dezelfde kansen.

Dat vraagt om extra aandacht.

Wij willen:

- Ondersteuning voor kinderen die dat nodig hebben;
- Goede samenwerking tussen onderwijs, zorg en ouders;
- Vroeg signaleren als een kind vastloopt.

Zo voorkomen we dat problemen groter worden.

En krijgt ieder kind een eerlijke kans.

5.4 Mentale gezondheid van jongeren versterken

Hoewel scholen moeten werken met een landelijk lesprogramma, ziet GBD kansen om lokaal iets extra's te doen.

Wij willen:

- aandacht voor mentale gezondheid;
- op tijd helpen, al op de basisschool;
- dit laten doorlopen in het voortgezet onderwijs.

Bijvoorbeeld met trainingen die kinderen sterker maken.

Kinderen en jongeren leren zo beter omgaan met:

- hun gevoelens;
- stress;
- moeilijke momenten.

Dit helpt hen om veerkrachtig te worden.

Het voorkomt psychische problemen.

En het zorgt ervoor dat minder kinderen thuis komen te zitten of stoppen met school.

Zo helpen we kinderen en jongeren om gezond en met vertrouwen op te groeien in Doetinchem.

5.5 Jongeren serieus nemen

Jongeren weten vaak goed wat er speelt. Hun mening doet ertoe.

Wij willen:

- Jongeren betrekken bij plannen die hen raken;
- Ruimte geven aan jongereninitiatieven;
- Plekken waar jongeren elkaar veilig kunnen ontmoeten.

Niet over jongeren praten, maar met jongeren.

GBD kiest voor onderwijs en jongeren met aandacht.

Voor gelijke kansen.

Voor veilig opgroeien.

Zodat kinderen en jongeren met vertrouwen kunnen bouwen aan hun toekomst in Doetinchem.

6. Sociaal domein

Iedereen moet mee kunnen doen.

Ook als het leven even tegenzit.

GBD vindt dat zorg en ondersteuning dichtbij moeten zijn.

Niet ingewikkeld, maar duidelijk en menselijk.

Met aandacht voor wat mensen echt nodig hebben.

6.1 Samenwerkende zorgorganisaties versterken elkaar

Goede zorg vraagt om samenwerking.

Zorgorganisaties kunnen veel van elkaar leren.

Wij willen dat kennis en goede ideeën beter worden gedeeld.

Wat bij de ene organisatie werkt, kan ook anderen helpen.

Daarom kiezen wij voor:

- Samenwerking tussen zorgorganisaties;
- Het delen van kennis en ervaringen;
- Ruimte voor nieuwe ideeën en innovaties.

De gemeente helpt dit mogelijk te maken.

Bijvoorbeeld door bijeenkomsten en overleg te organiseren.

6.2 Meedoenarrangement: betekenisvol maken

Meedoen is belangrijk.

Voor contact, zelfvertrouwen en welzijn.

Gezinnen met een laag inkomen kunnen gebruikmaken van het meedoenarrangement.

Wij willen kijken of dit aanbod echt helpt om mee te doen.

Daarom willen wij:

- Het aanbod kritisch bekijken;
- Activiteiten beter laten aansluiten bij sociale deelname;
- Exclusieve activiteiten koppelen aan een maatschappelijke bijdrage.

Zo ontstaat meer contact tussen inwoners en wordt meedoen echt versterkt.

6.3 Eenzaamheid onder ouderen aanpakken

Veel ouderen wonen langer zelfstandig. Dat is fijn, maar kan ook eenzaam maken.

Wij vinden eenzaamheid een serieus probleem.

Daarom willen wij ouderen beter ondersteunen.

Wij kiezen voor:

- Een netwerk van vrijwillige zorgbuddy's;
- Aandacht en een luisterend oor;
- Het vroeg signaleren van problemen.

Zo blijven ouderen langer verbonden met hun omgeving.

6.4 Jeugdzorg: praten mét jongeren, niet alleen over hen

Te veel jongeren vallen uit beeld en dat mag niet gebeuren.

Wij vinden dat jongeren zelf betrokken moeten worden bij hun zorg.

Niet over hen praten, maar met hen.

Daarom willen wij:

- Jongeren actief opzoeken;
- Luisteren naar hun verhaal;
- Samen kijken wat nodig is.

Hiervoor willen we een speciaal budget inzetten. Zodat hulp beter aansluit bij jongeren zelf.

6.5 Voorlichting voor mantelzorgers

Mantelzorgers doen veel. Vaak zonder daar iets voor terug te vragen.

Wij vinden dat mantelzorgers beter ondersteund moeten worden.

Wij willen:

- Duidelijke informatie over hulp en ondersteuning;
- Actieve voorlichting via huisartsen, wijkteams en de gemeente;
- Erkenning en waardering voor mantelzorgers.

Goede ondersteuning voorkomt overbelasting.

6.6 Naoberschap en vrijwilligerswerk

Naoberschap is een grote kracht in onze gemeente.

Mensen kijken naar elkaar om.

Vrijwilligers, mantelzorgers en actieve inwoners maken wijken en dorpen leefbaar.

Wij kiezen ervoor om:

- Ruimte te geven aan initiatieven van inwoners;
- Praktische ondersteuning te bieden;
- Regels en administratie beperkt te houden.

Samen maken we Doetinchem en de dorpen sterker.

6.7 Maatschappelijke opvang: investeren in begeleiding

Maatschappelijke opvang moet veilig zijn. Maar ook perspectief bieden.

Wij vinden dat opvang mensen moet helpen om weer regie over hun leven te krijgen.

Daarom willen wij:

- Meer aandacht voor begeleiding en nazorg;
- Snellere doorstroom naar passende woonruimte;
- Goede samenwerking met zorg en wonen.

Goede zorg is belangrijker dan alleen opvang.

6.8 Innovatie in de zorg is een must

De zorg verandert.

Innovatie is nodig om zorg betaalbaar en bereikbaar te houden.

Wij willen:

- Nieuwe vormen van zorg en ondersteuning onderzoeken;
- Inzetten op preventie om zwaardere zorg te voorkomen;
- Alleen investeren in projecten die aantoonbaar werken.

Geen bodemloze put, maar gerichte en verstandige keuzes.

6.9. Wijkregisseurs en Dorpsverbinders

Wijkregisseurs en dorpsverbinders kennen de wijken en dorpen.

Zij weten wat er leeft. Wij vinden deze rol onmisbaar.

Daarom kiezen wij voor:

- Behoud en versterking van deze functies;
- Een duidelijke en toekomstbestendige invulling;
- Ruimte om signalen uit de buurt echt op te pakken.

Zo bouwen we aan sterke wijken, dorpen en buurtschappen waar mensen zich gehoord voelen.

7. Asiel & Inburgering

Asiel en inburgering vragen om duidelijke keuzes. En om verantwoordelijkheid.

GBD staat voor een eerlijke en zorgvuldige aanpak.

Met oog voor inwoners, leefbaarheid en draagkracht van onze gemeente.

7.1 Asielopvang: Doetinchem neemt zijn verantwoordelijkheid al

Er zijn landelijke afspraken over de opvang van asielzoekers.

Tegelijk vindt GBD dat gemeenten niet onbepert belast mogen worden.

Doetinchem doet nu al mee met de tijdelijke opvang aan de Terborgseweg.

Wij vinden dat deze opvang voldoende is voor de komende jaren.

Daarom zijn wij kritisch op de spreidingswet, die gemeenten verplicht grote aantallen asielzoekers op te vangen.

Opgang moet:

- Tijdelijk zijn;
- Passen bij wat Doetinchem aankan;
- Rekening houden met leefbaarheid en veiligheid.

7.2 Inburgering: inzet van beide kanten

Wie in Doetinchem komt wonen, moet mee kunnen doen.

Goede inburgering is daarbij belangrijk.

De gemeente ondersteunt dit proces.

Maar inzet van de statushouder is bepalend voor succes.

Wij kiezen voor:

- Snelle taalontwikkeling;
- Zo snel mogelijk werk of opleiding;
- Meedoen in de samenleving via verenigingen en buurtactiviteiten.

Laborijn speelt hierin een belangrijke rol.

De kosten moeten beheersbaar blijven.

Daarom willen wij dat begeleiding zoveel mogelijk wordt uitgevoerd door vrijwilligers, maatschappelijke organisaties of wordt betaald door het Rijk.

7.3 Arbeidsmigratie

Arbeidsmigranten zijn belangrijk voor onze economie.

Tegelijk moet arbeidsmigratie eerlijk en zorgvuldig verlopen.

Wij vinden dat arbeidsmigranten:

- Fatsoenlijk gehuisvest moeten worden;
- Goed geregistreerd moeten zijn;
- Beschermd moeten worden tegen misstanden en uitbuiting.

Wij kiezen voor:

- Streng handhaving;
- Duidelijke afspraken met werkgevers en uitzendbureaus;
- Voldoende toezicht;
- Een duidelijke nazorgplicht voor werkgevers.

Voor de leefbaarheid in wijken is draagvlak belangrijk.

Daarom kiezen wij voor kleinschalige opvang.

Wij hanteren een maximum van 50 arbeidsmigranten per woonobject in of bij een woonwijk.

GBD kiest voor duidelijk beleid.

Eerlijk, zorgvuldig en uitvoerbaar.

Met respect voor mensen en met oog voor onze gemeente.

8. Sport, toerisme en cultuur

Sport, cultuur en ontspanning brengen mensen samen.

Ze zorgen voor gezondheid, plezier en ontmoeting.

GBD vindt dit belangrijk.

Voor jong en oud. In de stad en in de dorpen.

8.1 Sport als fundament voor gezondheid, preventie en verbondenheid in Doetinchem

Sport is meer dan bewegen.

Sport helpt mensen gezond te blijven.

En sport brengt mensen bij elkaar.

Wij kiezen ervoor om te blijven investeren in sport.

Dat doen we omdat sport:

- Helpt om gezondheidsproblemen te voorkomen;
- De druk op zorg kan verlagen;
- Zorgt voor contact en verbondenheid;
- Jongeren sterker maakt, ook mentaal.

Wij willen sportverenigingen en sportplekken goed ondersteunen.

In de breedtesport en in de prestatiesport.

Ook willen we beter kijken naar de route voor talentvolle sporters.

Hoe kunnen zij sporten en goed onderwijs volgen?

En hoe houden we talent voor Doetinchem?

8.2 Culturaanbod op peil houden

Cultuur hoort bij een levendige gemeente.

Het brengt mensen samen en zorgt voor ontspanning.

Amphion Cultuurbedrijf biedt een breed aanbod.

Wij vinden het belangrijk dat dit aanbod en de kwaliteit op peil blijven.

Wij kiezen voor:

- Cultuur die toegankelijk is voor iedereen;
- Aanbod voor jong en oud;
- Kritisch kijken naar subsidie: het moet passen in de begroting.

We investeren in cultuur, maar wel met gezond verstand.

8.3 Meer mogelijkheden voor speel, sport en bewegen in de wijken

Kinderen moeten veilig en fijn kunnen spelen in de eigen wijk. Daar hoort een goede speelplek bij.

Wij willen:

- Voldoende speelplekken in wijken en dorpen;
- Speelplekken die duurzaam zijn;
- Speeltoestellen van natuurlijke materialen waar dat kan;
- Speelplekken die geschikt zijn voor kinderen met en zonder beperking.

Ook willen we meer plekken om buiten te sporten en bewegen.

De openbare ruimte moet uitnodigen om in beweging te komen.

We doen dit samen met bewoners. Ook als het gaat om beheer en onderhoud.

8.4 Activiteiten op maat voor jongeren

Jongeren willen activiteiten die bij hen passen.

Als die er niet zijn, haken jongeren sneller af.

Wij kiezen ervoor om jongeren serieus te nemen.

Daarom willen we het gesprek met jongeren voeren:

- Wat missen zij;
- Wat hebben zij nodig;
- En wat helpt om zich verbonden te voelen?

De gemeente moet hierbij ondersteunen en mogelijk maken.

Niet invullen voor jongeren, maar samen met jongeren.

8.5 Sporten voor mensen met een handicap

Iedereen moet kunnen meedoen. Ook mensen met een handicap.

Toch is sporten voor kinderen en volwassenen met een beperking vaak lastig.

Dat willen wij verbeteren.

Wij kiezen voor:

- Aanpassingen bij sportverenigingen waar dat nodig is;
- Samenwerking met verenigingen en partners;
- Een structureel aanbod in Doetinchem en de dorpen.

Sport moet bereikbaar zijn voor iedereen.

8.6 Stimuleren minimaal zwemdiploma A voor ieder kind

Ieder kind moet veilig kunnen zwemmen.

Dat vinden wij heel belangrijk.

Wij willen dat zwemdiploma A voor alle kinderen beter bereikbaar wordt en betaalbaarder.

Wij kiezen ervoor om dit niet extra bij basisscholen neer te leggen.

Scholen hebben al veel taken.

De gemeente pakt dit op samen met zwembaden en zwemscholen.

8.7 Voorbereiden op een nieuw zwembad

Zwembad Rozengarde is verouderd.

We moeten nu vooruitkijken.

Een zwembad is belangrijk:

- Voor zwemles;
- Voor sport;
- Voor recreatie.

Wij kiezen ervoor om snel te starten met onderzoek:

- Wat is een goede locatie;
- Wat is haalbaar;
- En hoe zorgen we dat een nieuw zwembad binnen vijf jaar mogelijk wordt?

Zo houden we zwemmen aantrekkelijk en toegankelijk.

Nu en in de toekomst.

GBD kiest voor sport, cultuur en ontspanning.

Voor gezondheid en ontmoeting.

Voor kansen voor jongeren en voor iedereen die wil meedoen.

Zodat Doetinchem een gemeente blijft waar mensen zich verbonden voelen.

9. Duurzaamheid & Milieu

Goed zorgen voor onze leefomgeving is belangrijk.

Voor nu en voor later.

GBD kiest voor duurzaamheid die past bij onze gemeente.

Nuchter, haalbaar en betaalbaar.

9.1 Afvalscheiding eenvoudiger maken

Afval scheiden moet logisch en makkelijk zijn.

Inwoners moeten begrijpen wat er van hen wordt verwacht.

Wij willen:

- Minder ingewikkelde regels;
- Duidelijke uitleg over afvalscheiding;
- Onderzoeken of afval beter achteraf gescheiden kan worden.

Het doel is minder afval en meer hergebruik, zonder extra moeite voor inwoners.

9.2 Energieopwekking op maat

We moeten zuinig omgaan met energie.

Maar oplossingen moeten passen bij Doetinchem.

Wij kiezen niet voor:

- Grote windmolens in het landschap;
- Zonnepanelen op landbouwgrond.

Wij kiezen wel voor:

- Zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven;
- Duurzame energie op bedrijventerreinen;
- Energiebesparing in bestaande gebouwen.

Duurzaamheid mag geen onbetaalbare last worden voor inwoners of ondernemers.

9.3 Groen aanleggen samen met bewoners

Groen maakt wijken prettiger en gezonder.

Maar groen vraagt ook onderhoud.

Wij kiezen voor samenwerking met bewoners.

Dat betekent:

- Groen aanleggen samen met de buurt;
- Bewoners betrekken bij onderhoud;
- Ondersteuning door de gemeente met kennis en materialen.

Zo blijft het groen betaalbaar en voelen inwoners zich betrokken bij hun leefomgeving.

GBD kiest voor duurzaamheid met verstand.

Niet alles willen, maar doen wat werkt.

Voor een schone leefomgeving en een gemeente die klaar is voor de toekomst.

10. Bestuur, Bedrijfsvoering & Financiën

Een betrouwbare gemeente is duidelijk, zorgvuldig en dichtbij.

Inwoners moeten kunnen vertrouwen op het bestuur.

GBD kiest voor een gemeente die uitlegt wat zij doet en verantwoord omgaat met geld.

10.1 Meer inzicht in effecten van raadsvoorstellen

Raadsleden moeten goede keuzes kunnen maken.

Daarvoor is inzicht nodig.

Wij willen dat bij elk raadsvoorstel duidelijk is:

- Wat het voorstel kost;
- Wat het oplevert;
- Wie erdoor geraakt wordt;
- Welke gevolgen het heeft voor inwoners en ondernemers.

Zo kan de raad beter afwegen en worden besluiten transparanter.

10.2 Heldere en begrijpelijke communicatie

Inwoners moeten begrijpen wat de gemeente doet.

Zonder moeilijke woorden.

Wij kiezen voor:

- Duidelijke taal in brieven en online;
- Tijdige informatie over besluiten;
- Uitleg in begrijpelijk Nederlands.

Goede communicatie voorkomt misverstanden en vergroot het vertrouwen.

10.3 Geld van het Rijk: inzetten waarvoor het bedoeld is

Gemeenten krijgen geld van het Rijk voor specifieke taken.

Wij vinden dat dit geld ook echt daarvoor gebruikt moet worden.

Wij willen:

- Geen geld schuiven tussen potjes;
- Duidelijkheid over besteding;
- Verantwoording richting raad en inwoners.

Zo blijft de gemeentefinanciën eerlijk en overzichtelijk.

10.4 Jongeren betrekken bij het beleid

Jongeren worden geraakt door besluiten van nu.

Daarom moeten zij mee kunnen denken.

Wij willen:

- Jongeren actief betrekken bij beleid;
- Ruimte geven aan hun ideeën;
- Vormen van participatie die bij jongeren passen.

Niet over jongeren praten, maar met jongeren.

10.5 Belastingen alleen verhogen met inflatiecorrectie

De lasten voor inwoners moeten beheersbaar blijven.

Wij kiezen ervoor om gemeentelijke belastingen alleen te verhogen met een inflatiecorrectie.

Geen extra verhogingen.

Geen nieuwe lokale belastingen.

Zo houden we wonen betaalbaar.

10.6 Inwoners participatie

Inwoners weten vaak zelf wat er nodig is in hun buurt.

Wij willen inwoners vroeg betrekken bij plannen en besluiten.

Dat betekent:

- Duidelijke afspraken over participatie;
- Heldere verwachtingen;
- Echte invloed waar dat kan.

Participatie is geen formaliteit, maar een vast onderdeel van beleid.

GBD kiest voor een open en betrouwbaar bestuur.

Met duidelijke keuzes. En zorgvuldig omgaan met geld.

Voor een gemeente die uitlegt wat zij doet en doet wat zij zegt.